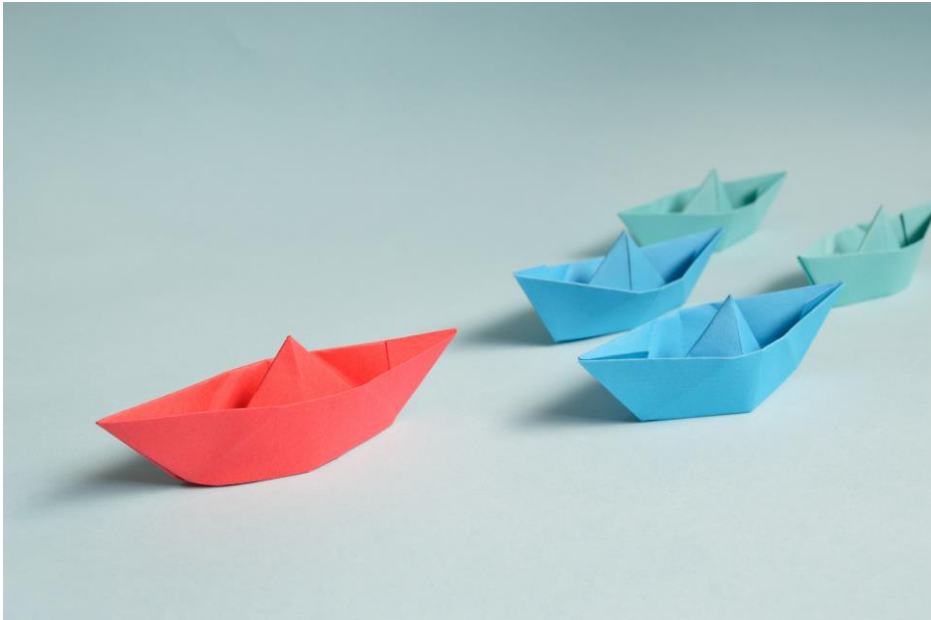

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΜΘ

2022-23

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κόστος συμμετοχής εκπαιδευτικών
προγραμμάτων:

3€ ανά μαθητή/τρια

Κόστος συμμετοχής σε βιωματική ξενάγηση

3€ ανά μαθητή/τρια

Αγαπητοί φίλοι εκπαιδευτικοί, σας ευχόμαστε μια δημιουργική σχολική χρονιά. Για 20η χρονιά το ΕΜΘ παρέχει εκπαιδευτικά προγράμματα για την ενίσχυση και διευκόλυνση του έργου σας, παράλληλα με τους στόχους και το όραμα του μουσείου γύρω από τον πολιτισμό της Θράκης. Για τις ακαδημαϊκές χρονιές 2021-22 & 2022-23 τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΕΜΘ θα είναι αφιερωμένα στους Πρόσφυγες με νέα προγράμματα .

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα του μουσείου σχεδιασμένα με διεπιστημονικότητα και καινοτόμες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις εμπλουτίζονται συνεχώς, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κάθε ομάδας που συμμετέχει. Η συλλογή του μουσείου και οι θεματικές του ενότητες γίνονται η αφορμή για να έρθουν σε επαφή οι συμμετέχοντες με την ιστορία και την κουλτούρα της Θράκης του παρελθόντος σε συσχέτισμό με το παρόν.

Ο κατάλογος με τα εκπαιδευτικά προγράμματα του **ΕΜΘ** είναι χωρισμένος ανα θεματική ενότητα και όπως κάθε χρόνο το τμήμα Μουσειοπαιδαγωγικής είναι στη διάθεση σας για **συν-σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων**. Τα **ετήσια εκπαιδευτικά προγράμματα**, καινοτομία του ΕΜΘ είναι διαθέσιμα, πάντα σε συνεννόηση με τους εκπαιδευτικούς για την συχνότητα και την θεματική.

Για περισσότερες πληροφορίες και κρατήσεις μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας στο **2551036663** & info@emthrace.org

Με εκτίμηση
Βαλεντίνα Σωκράτους, MSc
Υπεύθυνη Τμήματος Μουσειοπαιδαγωγικής ΕΜΘ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΤΡΟΦΗ

☐ ΘΡΑΚΙΩΤΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ*

Τα παιδιά γίνονται μικροί ερευνητές και με τη βοήθεια εκπαιδευτικών φυλλαδίων και οπτικοακουστικού υλικού γνωρίζουν τη διατροφική και γαστρονομική κουλτούρα της περιοχής. Το πρόγραμμα κλείνει με τα παιδιά να μαγειρεύουν μια δική τους συνταγή! (Γ'-ΣΤ' Δημ.)

☐ ΜΕ ΞΥΔΙ, ΛΑΔΙ, ΑΛΑΤΙ & ΖΑΧΑΡΗ (ΝΕΟ) διαθέσιμο από Δεκέμβριο

Οικιακή Οικονομία στον 18^ο & 19^ο αιώνα. Πώς συντηρούσαν και αποθήκευαν τα τρόφιμα τους στην παραδοσιακή κοινωνία; Χήμεια, Μαθηματικά και Μαγειρική συνδιάζονται σε μια εποχή χωρίς την τεχνολογία του σήμερα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

□ ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ ΤΗ ΘΡΑΚΗ*

Τα παιδιά γίνονται μικροί ερευνητές με στόχο να ανακαλύψουν την παράδοση της Θράκης στη νεότερη εποχή. Ενημερώνονται και ευαισθητοποιούνται μέσα από βιωματικά παιχνίδια για τη ζωή των προπαππούδων τους στη Θράκη από τα τέλη του 17ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 20ου. Συγκεκριμένα, γνωρίζουν τον παραδοσιακό κοινωνικό βίο μέσα από την ενδυμασία, την αρχιτεκτονική και τη διατροφή, συγκρίνοντας το με το σύγχρονο. Μελετώντας την τριχοτομία της Θράκης μέσα από χάρτες, κάθε ομάδα παρουσιάζει τα ευρήματά της, χρησιμοποιώντας όποια μέθοδο επιθυμεί (δραματοποίηση, παντομίμα, αφήγηση, συνέντευξη, κ.α.)

□ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΜΠΑΟΥΛΟΥ* διαθέσιμο από Δεκέμβριο

Ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό πρόγραμμα τοπικής ιστορίας, το οποίο ολοκληρώνεται σε 4 συναντήσεις. Μέσα από μια ολιστική προσέγγιση, αξιοποιώντας ως εργαλείο την ιστορική ενσυναίσθηση, αναγνωρίζονται η προσωπική εμπειρία και τα βιώματα του καθενός. Τα παιδιά ανακαλύπτουν την ιστορία της Αλεξανδρούπολης από το 1870 έως και σήμερα, μέσα από ένα διαδραστικό πρόγραμμα με αυθεντικά αντικείμενα εποχής, αρχειακό υλικό (συνεντεύξεις, φωτογραφίες, έγγραφα, ντοκιμαντέρ) και παιχνίδια στρατηγικής και δραματοποίησης. Παράλληλα αξιοποιείται μία ιστορική χρονογραμμή με στοιχεία ανά χρονολογία σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, στοχεύοντας στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και θέτοντας τις βάσεις για προβληματισμό.

□ Η ΘΡΑΚΗ ΑΛΛΙΩΣ (ΝΕΟ-ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ) διαθέσιμο από Δεκέμβριο

Ένα τετράωρο πρόγραμμα με έναρξη στο ΕΜΘ για μια πολιτιστική ερμηνεία του μουσείου και στη συνέχεια μια ιστορική βόλτα στην πόλη με στοιχεία και αναφορές για κάθε προορισμό. Η δράση ολοκληρώνεται με ένα debate άναμεσα στους συμμετέχοντες για την Θράκη του 2119 σε σχέση με το σήμερα.

□ Terra Incognita ΝΕΟ

Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να βιώσουν μέσα από μια διαφορετική προσέγγιση, ιστορίες προσφύγων μέσα από πραγματικές μαρτυρίες και τεκμήρια από το αρχειακό υλικό του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης. Ένας παραλληλισμός με το ποτάμι και τα προσφυγικά караβάνια του 1922 και του σήμερα. Ένα προσφυγικό κλειδί από την ανατολική Θράκη και τα εργαλεία ταπητουργίας από έναν πρόσφυγα ή μετανάστη που χάθηκε στο ποτάμι πριν μερικά χρόνια, έγιναν εργαλείο επικοινωνίας, ενσυναίσθησης, αυτοεξερεύνησης, διαλόγου και δημιουργίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

❑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ*

Οι μαθητές γνωρίζουν μέσα από τις συλλογές του μουσείου τα παραδοσιακά επαγγέλματα της Θράκης, τον οικονομικό και κοινωνικό βίο της εποχής και προβληματίζονται για τους λόγους που έχουν εκλείψει σήμερα. Μέσα από ομαδικές αποστολές ανακαλύπτουν γνωστά και άγνωστα επαγγέλματα της Θράκης, καθώς και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνταν τότε.

❑ ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ ΜΕΣ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ*

Τα παιδιά ταξιδεύουν μέσα στο χρόνο γνωρίζοντας και παίζοντας αρχαία και παραδοσιακά παιχνίδια υλικά και άυλα. Με τη βοήθεια αυθεντικών αντιγράφων από παραδοσιακά παιχνίδια, μελετούν και επεξεργάζονται τα αντικείμενα, με στόχο να συγκρίνουν και να αναλύσουν τα υλικά παιχνίδια του σήμερα, σε σχέση με το παρελθόν. Ακόμη, έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν τη διαφορά ανάμεσα σε άυλο και υλικό παιχνίδι. Πραγματοποιείται συζήτηση για το «φανταστικό παιχνίδι», καθώς και τι είδους παιχνίδια προτιμώνται σήμερα. Το πρόγραμμα κλείνει με την επιλογή τριών παραδοσιακών παιχνιδιών από τα παιδιά, τα οποία παίζουν όλοι μαζί.

❑ ΟΙ ΡΟΛΟΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ*

Οι μαθητές χρησιμοποιούν διαθεματικά τα εκθέματα του μουσείου και μέσα από συζητήσεις και καταστάσεις προβληματισμού, γνωρίζουν τις διαφορετικές εκφάνσεις του ρόλου της γυναίκας και του άνδρα στην παραδοσιακή κοινωνία (εργασία, οικογένεια, ενδυμασία, εθιμικός κύκλος, διατροφή). Ταυτόχρονα αναδεικνύεται το θέμα της ισότητας των δυο φύλων μέσα από τη σύγκριση του παραδοσιακού και του σύγχρονου αντρώπου υπό το πρίσμα του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτισμικού πλαισίου της κάθε εποχής.

❑ ΜΕ ΔΥΟ ΡΟΥΧΑ (ΝΕΟ) διαθέσιμο από Δεκέμβριο

Δίνεται στους συμμετέχοντες η δυνατότητα να επεξεργαστούν από κοντά μια σειρά από αυθεντικά ενδύματα που χρονολογούνται από το τα τέλη του 1800 έως και σήμερα. Ταυτόχρονα αξιοποιείται η αίθουσα ενδυμασίας του μουσείου ως χώρος αναφοράς για την τοπική ενδυμασία του 19ου και αρχές του 20ου αιώνα. Δίνεται χρόνος στους μαθητές για να καταγράψουν τις παρατηρήσεις και τις εντυπώσεις τους. Στη διάθεση τους θα υπάρχουν tablets με πληροφοριακό υλικό για τη παγκόσμια μόδα, εικόνες, βίντεο, διαφημίσεις από τις αρχές του 20ου αιώνα, ταξινομημένα ανά δεκαετίες. Προκαλείται στους συμμετέχοντες το ενδιαφέρον να ερευνήσουν και να καταγράψουν τις διαφορές και την εξέλιξη του ενδύματος λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η ανθρωπογεωγραφία, η πολιτιστική ταυτότητα, η οικονομία, η τεχνολογία, ο καταναλωτισμός και η παγκοσμιοποίηση.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

□ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ*

Ποιες οι χρήσεις των φυτών στα παλιότερα χρόνια; Με ποιά φυτά βάφανε τα ρούχα τους; Το ξέρατε εσείς πως το τσάι γλυκάνισου βοηθάει στους πόνους της κοιλιάς; Χρησιμοποιούμε τις αισθήσεις μας σε ένα αρωματικό ταξίδι ανακάλυψης του κόσμου των φυτών. Χρησιμοποιώντας τις καινούργιες πληροφορίες και γνώσεις μας δημιουργούμε το δικό μας μοναδικό αρωματικό λάδι.

ΕΒΡΟΣ ΦΛΕΒΑ ΖΩΗΣ ΓΙΑ 3 ΛΑΟΥΣ*

Ο Έβρος είναι ένα ζωντανό κομμάτι της φύσης . Οι μαθητές γνωρίζουν τον πολυδιάστατο ρόλο του ποταμού Έβρου και τη σχέση αλληλεπίδρασής του με τους 3 λαούς που τον συνδέει. Αξιοποιώντας τις πολλαπλές χρήσεις και ερμηνείες του νερού, οι μαθητές ξεκινούν μια περιπέτεια συλλογής πληροφοριών μέσα από τα επιτοίχια κείμενα, τα αντικείμενα, τις λεζάντες, το πηγάδι, τον υδρολογικό χάρτη της περιοχής και οπτικοακουστικό υλικό. Με σφαιρικότητα πραγματευόμαστε τις πολλαπλές σημασίες του Έβρου. Η σχέση του νερού με την θρησκεία, τη γη, το νερό ως μέσο επικοινωνίας και τη μυθική του διάσταση. Υφάσματα, αντικείμενα, χορός και όποιο άλλο εκφραστικό μέσο επιλέξουν, οδηγεί σε μια δραματοποιημένη παρουσίαση της νοηματοδότησης των συμμετοχόντων.

ΘΡΑΚΗ ΜΑΝΑ ΓΗ*

Με τη χρήση της τεχνικής του καταιγισμού ιδεών τα παιδιά καλούνται να ανακαλύψουν το συσχετισμό των λέξεων: «ΘΡΑΚΗ-ΜΑΝΑ-ΓΗ». Πραγματοποιείται συζήτηση για τη αξία της γης σε σχέση με τη καθημερινή ζωή και τα παιδιά γνωρίζουν τον διατροφικό πλούτο της Θράκης, ανακαλύπτοντας και μελετώντας πέντε βασικά προϊόντα της Μεσογειακής Διατροφής: λάδι, κρασί, σουσάμι, μέλι και σιτάρι. Μέσα από παιχνίδια, αινίγματα, και αποστολές ανακάλυψης, οι μαθητές ερευνούν και παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους. Τέλος όλοι οι συμμετέχοντες παρασκευάζουν το δικό τους σπιτικό παστέλι ακολουθώντας την παραδοσιακή συνταγή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΘΙΜΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

□ Έθιμα Δωδεκαημέρου *

Τα παιδιά με τη βοήθεια οπτικοακουστικού υλικού γνωρίζουν και δραματοποιούν μερικά από τα έθιμα του Δωδεκαημέρου, όπως το έθιμο του Μπαμπούσιарου, χρησιμοποιώντας αυθεντικά αντικείμενα και ρούχα. Ακολουθεί παρουσίαση των 9 φαγητών των Χριστουγέννων και πραγματοποιείται συζήτηση σχετικά με τη διατήρηση ή μη του συγκεκριμένου εθίμου σήμερα. Στη συνέχεια τραγουδάμε τα παραδοσιακά θρακιώτικα κάλαντα σε ένα γιορτινό κλίμα. Στο τέλος τα παιδιά παρασκευάζουν μια παραδοσιακή χριστουγεννιάτικη κουλούρα από αλεύρι και αλάτι.

□ Έθιμα του Πάσχα *

Με αφορμή το ντοκιμαντέρ του ΕΜΘ Λατρευτικές Τελετουργίες ξεκινάει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το Πάσχα. Τα παιδιά παρακολουθούν στιγμιότυπα από παραδοσιακά έθιμα του Πάσχα στα χωριά του Έβρου. Συζητούν και καταγράφουν όλα τα έθιμα που γνωρίζουν, σύγχρονα και παραδοσιακά και αναρωτιούνται πως ξεκίνησαν και γιατί. Γιατί το Πάσχα έχει πένθιμο χαρακτήρα; Τι συμβολίζει το κόκκινο χρώμα; Ακούν παραδοσιακά κάλαντα, μαθαίνουν για το έθιμο της Λαζαρίνας και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα με μια πασχαλινή κουλούρα, ή με παραδοσιακή βαφή αυγών με ρίζες και κλωστές.

□ Πίσω από τη μάσκα*

Με αφορμή την αποκρία σχεδιάστηκε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τους συμβολισμούς της μάσκας. Μια ιστορική αναδρομή από την αρχαιότητα έως και σήμερα. Χρησιμοποιείται φωτογραφικό υλικό με μάσκες από όλο τον κόσμο, τελετουργικές, προστατευτικές, γονιμικές κτλ. και ακολουθεί συζήτηση για τις μάσκες της σημερινής εποχής. Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και δημιουργούν αυτοσχεδιαστικές ιστορίες, αξιοποιώντας όλες τις μάσκες (για παράδειγμα: Πολεμική Μάσκα από την Τανζανία, Μάσκα Κατάδυσης, Μάσκα από τη Βενετία, Τελετουργική Μάσκα Γάμου και Γονιμότητας από την Ασία).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

Το εκπαιδευτικό δράμα εμπλέκει τους μαθητές σε ιστορίες με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους ίδιους. Μέσα από παιχνίδια ρόλων και άλλες δραστηριότητες επικοινωνίας της ομάδας, οι μαθητές καλούνται να διερευνήσουν σύγχρονα προβλήματα και να στοχαστούν πάνω σε αυτά, με τη λογική και το συναίσθημα, το σώμα και το πνεύμα. Με αυτόν τον τρόπο το εκπαιδευτικό δράμα καθίσταται μία από τις πλέον καινοτόμες προσεγγίσεις στο πεδίο της βιωματικής μάθησης.

Το μόνο της ζωής του ταξίδιον *

Σενάριο: Με σημείο εκκίνησης το έργο του Γεώργιου Βιζυηνού «Το μόνον της ζωή του ταξίδιον», οι μαθητές διερευνούν τα παρακάτω ερωτήματα: Ποια είναι η σημασία της ύπαρξης του παππού στη ζωή ενός παιδιού; Τι είναι αυτό που δίνει δύναμη στον παππού της ιστορίας μας να αντέξει την τυραννική συμβίωση με τη γυναίκα του (Χρυσή); Για ποιο λόγο είναι σημαντικό το ταξίδι για τον παππού; Πόσο σημαντική είναι η ανάγκη να ακολουθούμε τις επιθυμίες μας; Ποια είναι η αξία της αίσθησης της ελευθερίας για τον ήρωα της ιστορίας και κατ'επέκταση της ανθρώπινης ύπαρξης;

Εμείς και το περιβάλλον*

Σενάριο: Τα ζώα και τα πουλιά του δάσους της Δαδιάς κινδυνεύουν από την ανεξέλεγκτη ανθρώπινη δραστηριότητα. Υπάρχει τρόπος ο άνθρωπος και τα ζώα να συνυπάρξουν αρμονικά μέσα στη φύση; Πως οι μαθητές θα τοποθετηθούν απέναντι στο ζήτημα και με ποιον τρόπο οι απόψεις τους θα συμβάλλουν στη λύση των προβλημάτων;

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

□ Εμείς και ο άλλος*

Σενάριο: Ένα παιδί επαναπατριζόμενων Ελλήνων από τη Ρωσία αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα στη χώρα μας. Πως μπορούν οι Έλληνες μαθητές να μπουν στη θέση του και να τον βοηθήσουν να βρει διέξοδο στα διλήμματά του; Ποια είναι η ιδανική λύση για να γίνει η ζωή του καλύτερη; Μέσα από τεχνικές του εκπαιδευτικού δράματος, τα παιδιά αναλαμβάνουν ρόλους και μέσα από τη διαδικασία της ενσυναίσθησης, δίνουν λύσεις στα προβλήματα του πρωταγωνιστή.

□ Στέργιος πεισμάνεψε*

Σενάριο: Με αντικείμενο το δημοτικό τραγούδι «Στέργιος» από την περιοχή της Θράκης, το εργαστήριο διερευνά το θέμα: «Η σχέση μας με την παράδοση-αναλογίες στο παρόν» θέτοντας παράλληλα τα εξής ερωτήματα: Τι είναι αυτό που δίνει δύναμη στο νέο της ιστορίας να αντιταχθεί στην κοινωνική προσταγή; Ποιες ανάλογες σημερινές καταστάσεις μπορείτε να σκεφθείτε όπου οι νέοι αντιδρούν στη θέληση των ενηλίκων; Ποιες είναι οι συνέπειες μιας τέτοιας αντίδρασης στη μεταξύ τους σχέση; Είναι αναπόφευκτη η σύγκρουση; Πόσο σημαντικό είναι για όλους μας να ακολουθούμε τις επιθυμίες μας ακόμα κι αν ξεχωρίζουμε από το κοινωνικό σύνολο και πόσο σημαντικό να νιώθουμε ότι ανήκουμε σε αυτό;